

MONUMENTUL „VICTORIEI” DE LA TIȘIȚA

Lelia Pavel

„Aproape de Mărășești, la o încrucișare de drumuri se află statuia unui ostaș român, care nemaivând gloanțe, se bate cu disperare, folosind pușca drept ciomag. Una din numeroasele scene ale bătăliei de la Mărășești. Statuia este ridicată pe cheltuiala lui Pamfil Șeicaru.”¹

Angajate de doi ani într-un conflict devastator, cele două alianțe. Antanta (Rusia, Franța, Marea Britanie, Italia, România) și Puterile Centrale (Germania, Austro - Ungaria, Turcia și Bulgaria), au făcut eforturi să obțină rezultate hotărâtoare încă din anul 1916, dar toate au fost zadarnice. În anul 1917, frontul și grosul armatei germane, în special Armata 9 Germană, se stabilise în zona Focșani.

În lunile iulie - august 1917, pe linia Mărășești - Panciu - Soveja, s-au dat cele mai crâncene bătălii: Bătălia de la Mărăști, Bătălia de la Mărășești și Bătălia de la Oituz.

În dimineața zilei de 6 august, germanii au atacat cu toate forțele sectorul de la Mărășești, în pădurea de la Răzoare. Ostașii români au dat dovadă de un eroism nemaîntâlnit, au pus pe fugă armata germană, înregistrând cea mai mare victorie de pe Frontul de Est, când au scris cu trupurile înroșite în sânge „Nici pe aici nu se trece!”, deviză lansată de generalul Eremia Grigorescu*, comandantul

¹ Victor Frunză, *Destinul unui condamnat la moarte Pamfil Șeicaru*, evf., București, 2001, p. 70.

* **Eremia Teofil Grigorescu** (n. 28 noiembrie 1863, Târgu Bujor, județul Galați - d. 21 iulie 1919, București) Eremia Grigorescu s-a născut la Târgu Bujor la 28 noiembrie 1863. Urmează școala primară (1870 - 1874) și Gimnaziul „Vasile Alecsandri” din Galați (1874 - 1878). Obține diploma de bacalaureat în 1881, la Liceul Național din Iași. După absolvirea ciclului inferior, se înscrie la cursurile Facultății de Știință și Medicină din același

armatelor române în Bătălia de la Mărășești. A doua zi, după bătălie, generalul Grigorescu se adresa soldaților care au învins la Mărășești printr-un înflăcărat Ordin de Zi, în care a evidențiat eroismul și spiritul de sacrificiu ale ostașilor români: „*De la 24 iulie până la 7 august ați dat cele mai grele lupte... În lupte crâncene și vijelioase, inamicul întreit la număr, năpustindu-se furios, s-a izbit 12 zile și 12 nopți de vitejia noastră ca de o stâncă neclintită. La Șușița și Siret ați năruit sforțările groaznice ale sălbaticului dușman, dovedind lumii o dată mai mult că nici pe aici nu se trece.*”²

Pe aceste locuri, în memoria eroismului acestor ostași români, la intersecția drumurilor din apropierea Câmpului istoric de la Mărășești, s-a înălțat monumentul cunoscut sub numele de

oraș. Urmează doar primul an, după care, în 1882, pleacă la București și se dedică carierei militare. Este admis în urma unui examen la Școala de Ofițeri de Infanterie și Cavalerie. După absolvirea acestei în 1884, mai urmează încă doi ani la Școala de artilerie și geniu. Pentru că a obținut rezultate excepționale a fost atașat comitetului de artilerie Saint Thomas d'Acquino din Paris, urmând cursurile de matematică la Sorbona (1887 - 1889). După ce s-a întors în țară a publicat lucrarea *Calculul probabilităților aplicat la gurile de foc* și a început să predea cursuri de algebră superioară și de artilerie la școlile militare din țară. În 1895 a înființat Pulberăria de la Dudești, pe care a condus-o mulți ani. Grade militare: sublocotenent (1884), locotenent (1889), căpitan (1892), maior (1899), locotenent-colonel (1902), colonel (1911). Funcții militare: comandant de subunitate în Regimentele 2, 6, 10, 11, 9 și 1 Artilerie (1884: 1889-1896); sudiretor al Pulberăriei Armatei (1896-1899); director al Pulberăriei Armatei (1899-1903); comandant al Școlii de Ofițeri de Artilerie, Geniu și Marină (1907-1910), director al Direcției de personal din Ministerul de război comandant al Diviziei 15 Infanterie (1915-1917); comandant al Corpului 6 Armată (1917); comandant al Armatei I (1917-1918); ministru de Război (24 octombrie-29 noiembrie 1918). În momentul intrării României în război, Grigorescu a ocupat funcția de ministru de Război (24 octombrie 1918 - 29 noiembrie 1918) în guvernul Coandă. După Marea Unire, a îndeplinit funcția de inspector general de armată până la moartea sa, survenită la 21 iulie 1919, la vârsta de 56 de ani. A fost înmormântat inițial în Cimitirul ostașilor de la Mărășești, osemintele fiindu-i mutate ulterior la Mausoleul de la Mărășești, în sarcofagul din partea centrală a acestuia.

² Teodoru Ovidiu, *Mărășești*, Bacău, 1973, p. 69 - 70.

monumentul „Victoriei” sau al „Biruinței”, pe care s-a înscris deviza „Pe aici nu se trece!”

Inițiativa înălțării monumentului i-a aparținut directorului ziarului „Curentul” - Pamfil Șeicaru*. La 12 septembrie 1933, acesta îi scria prefectului județului Putna:

„Domnule Prefect

Toate amintirile războiului s'au simțit batjocorite, toată ființa mea s'a simțit umilită văzând locul mântuitoarei încordări a nației, - istoricul loc al bătăliei dela Mărășești - însemnat doar cu o inscripție pe o bucată de tablă de tinichea agățată ridicol pe doi pari de lemn - și cum indignarea nu este suficientă spre a îndrepta ceva, pentru a înlătura această rușine vă rog să-mi îngăduiți a ridica pe a mea socoteală un monument al victoriei dela Mărășești, exact pe locul unde este astăzi inscripția, adică la intersecția drumului Focșani - Mărășești cu drumul Soveja.

* **Pamfil Șeicaru** (n. aprilie 1894, Buzău — d. 21 octombrie 1980, München, Germania) a fost un ziarist român, director al ziarului *Curentul*, cel mai combativ cotidian românesc în perioada dintre cele două războaie mondiale. Șeicaru a făcut studii juridice obținând licența în Drept. A luat parte ca ofițer la operațiile militare din Primul Război Mondial, fiind citat cu Ordin de Zi pe Armată. A fost deputat în Parlamentul României în : 1928, 1931 și în 1933. Ziarist de mare talent, a fost director al ziarului *Bucovina* (Cernăuți) și a participat la editarea revistei *Gândirea*. În 1928 înființează ziarul *Curentul* cu orientare de dreapta și, uneori, de extremă dreaptă pe care l-a condus până la plecarea sa din țară în 1944.

În 1939, a fost singurul ziarist român care a afirmat că așa-zisele garanții militare oferite de Marea Britanie și Franța pentru integritatea frontierelor României nu valorau nimic. În fața pericolului nazist, „*Anglia trebuie să se pregătească pentru propria apărare și abia după asta să garanteze și frontierele altor țări*”. Într-un articol publicat la 15 aprilie 1939 a intuit inevitabila sacrificare de către Marile Puteri a țărilor mici și mijlocii din Europa aceluși timp. În august 1944 a părăsit țara cu ideea de a publica un ziar ce ar fi trebuit să susțină cauza României după încetarea războiului. A petrecut 30 de ani în Spania, la Madrid, iar ultimii ani i-a petrecut în Germania, stabilindu-se la Dachau (Bavaria). S-a stins din viață în octombrie 1980, departe de țară, în Germania, la München.

De aceea vă rog să-mi dați autorizația de a ridica pe locul indicat Monumentul Victoriei. Suprafața necesară este de 100 mp. monumentul este executat de sculptorul O. Han și a fost dat la turnat în bronz. Inaugurarea s'ar putea face în ziua de 8 Noiembrie (Sf. Mihail și Gavril) anul acesta. Monumentul va avea un soclu de 4 m., iar statuia Victoriei turnată în bronz alți 4 m.

Pentru a începe imediat lucrările de consolidare a terenului și zidirea soclului, vă rog să-mi dați urgent aprobare”³.

La trei zile de la primirea scrisorii lui Pamfil Șeicaru, prefectul răspunde afirmativ acestei doleanțe, apreciind oferta acestuia:

„ Domnule Șeicaru,

Am primit adresa Dvs. relativ la ridicarea statuei „Victoriei” pe locul frământat cu sânge al Mărășeștilor. Fapta Dvs. nu se poate discuta, vorbind dela sine prin înăși măreșia ei. a sufletului cald și nobil românesc prin care se immortalizează pentru veșnicie vitejia nemului nostru.

Indicațiunile „pe tablă de tinichea” făcute nu numai acolo ci și pe întreaga zonă a frontului, au fost realizate, în sărăcia noastră, din inițiativa mea ca cel puțin astfel să le amintească tinerelor generații vitejia trecutului și să determine mai multă grijă la care eram obligați de a însemna pentru viitorime unde s'a întâmplat visul nostru milenar.

*Locul cerut pentru statue vă stă la dispoziție cu întreaga mulțumire a locuitorilor din județul Putna și cu întreaga recunoștință a neamului românesc”.*⁴

Prefectul a înaintat o Adresă și Ministerului de Interne, mai precis lui Armand Călinescu^{*}, care avea atunci funcția de subsecretar

³ Arhivele Naționale Vrancea (în continuare se va cita: A. N. Vn.), fond Prefectura Județului Putna, Dosar nr. 108 / 1933, f. 8.

⁴ *Ibidem*

^{*} **Armand Călinescu** (22 mai 1893, Pitești - 21 septembrie 1939, București), om politic, jurist, economist. Fiu al colonelului medic Mihai Călinescu și al Ecaterinei Gherman, a urmat cursurile primare, gimnaziale și secundare în orașul natal, la Liceul „Ion C. Brătianu”.

de Stat Major de Interne, în data de 17 octombrie 1933, pentru a încunoștiința de inițiativa lui Pamfil Șeicaru: „D-l Pamfil Șeicaru, directorul ziarului „Curentul”...ne-a cerut a-i pune la dispoziție o suprafață de teren, - la întretărirea șoselei naționale cu șoseaua Tecuci - 3 km de Mărășești, pentru a ridica un monument „Statuia Victoriei”, imortalizând victoria din 1916 - 1918.

Studiază, apoi, la Facultatea de Drept și la Facultatea de Litere și Filosofie (1912 - 1918), din cadrul Universității București, iar doctoratul în Științe Economice îl obține la Universitatea din Paris (1921). Cariera politică o începe în Partidul Țărănesc, unde se remarcă ca lider al organizației județene Argeș. După unificarea Partidului Țărănesc cu Partidul Național Român (10 octombrie 1926), Călinescu se numără printre liderii noii formațiuni politice, fiind ales deputat în legislaturi consecutive implicându-se tot mai mult în politica de partid, în anul 1928 a fost numit prefect de Argeș. În scurt timp, a fost implicat și în activitatea guvernamentală. În prima parte a guvernării național-țărăniste, funcționează pentru scurt timp ca secretar general la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, după care, în a doua parte a guvernării, este numit în funcția de subsecretar de Stat la Ministerul de Interne. Atitudinea sa față de organizațiile care provocau dezordine în societate, în special Garda de Fier și Partidul Comunist, se conturează încă din această perioadă. La 1 iulie 1933 el redactează un raport și un proiect de jurnal al Consiliului de Miniștri „pentru suprimarea mișcărilor extremiste și a batalioanelor de asalt”. Călinescu devine exponentul unei așa-numite grupări de centru din P.N.Ț., apropiată de Rege. Treptat, a devenit unul dintre oamenii politici de încredere ai lui Carol al II-lea. După alegerile din decembrie 1937, Călinescu primește portofoliul Ministerului de Interne în guvernul lui Octavian Goga, funcție pe care o va deține până la sfârșitul vieții. Întreaga sa activitate a fost marcată de măsuri ferme pentru apărarea ordinii de stat, primejduită de curentele extremiste care se manifestau, de altfel, în întreaga Europă. În decembrie 1938, Armand Călinescu se numără printre membrii fondatori ai Frontului Renașterii Naționale, partid unic și totalitar aflat sub comanda directă a șefului statului. După scurte mandate ca ministru al Sănătății, ministru al Educației Naționale și ministru al Apărării Naționale, la 7 martie 1939, regele Carol al II-lea îl numește prim - ministru al României.

* **Armand Călinescu** a fost asasinat în București pe 21 septembrie 1939, asasinii fiind legionari conduși direct de Horia Sima, trimis special din Germania pentru această acțiune.

Cu inginerul județului, luînd parte și sculptorul O. Han, s'a determinat locul Statuei, ca'n anexata schiță.

Lucrul a început. Soclul e aproape gata (soclul de 5 m. statua de 4m. Dorește a fi inaugurată la 9 noembrie a.c. irevocable când crede că va veni și M. S. Regele împreună cu toți purtătorii ordinului Mihai Viteazul, ce vor lua masa la Sinaia în ziua de 8 Noembrie (Sf. Arhg. Mihail și Gavril).

Toată cheltuiala acestui monument îl privesc exclusiv pe D-I Pamfil Șeicaru”⁵.

Pentru ridicarea monumentului era necesar un spațiu pe care să-l ofere Prefectura Județului Putna și care trebuia achiziționat de la proprietarul Cristea Daniel, așa cum se specifica în Adresa primită de la Ministerul Lucrărilor Publice și al Construcțiilor, Direcțiunea generală a drumurilor, trimisă Prefecturii Putna în data de 27 octombrie 1933:

„Domnului Prefect al județului Putna

În conformitate cu dispozițiunile D-vs. - verbale, relativ la construirea monumentului Victoriei pe zona drumului de stat București - Focșani - Bacău, km. 218 - 964 - avem onoare a vă înainta planul de situație al terenului, în care se cuprinde și racordarea drumului național București - Bacău cu drumul județean Podul Șușiței - Panciu - Soveja - Lepșa. Suprafața necesară racordată este de 1.155 mp. ce urmează a se expropria din proprietatea d-lui Cristea Daniel, în baza act. 55. aliniatul b, din legea drumurilor.”⁶

La Adresa respectivă a fost anexat planul proprietății lui Cristea Daniel, precum și declarația acestuia prin care vindea Prefecturii cei 1.155 mp. - locul statuii:

„Declarație

Subsemnatul Cristea Daniel din comuna Făurei, județul Putna, declar că vînd de bună voie Administrației prefecturii județului Putna, suprafața de 1.155 mp. din locul meu din moșia Bizighești din comuna Mărășești, avînd vecinătăți la Nord proprietatea Cristea Daniel, la sud șosea județeană Podul Șușiței -

⁵ Ibidem, f. 10.

⁶ Ibidem, f. 12.

Panciu - Soveja - Lepșa, la est drumul național București - Focșani - Bacău, la Vest proprietatea Cristea Daniel.

Terenul de 1.155 mp. este necesar pentru construcția monumentului „Victoriei” și pentru racordarea șoselelor București - Focșani - Bacău cu Podul Șușiței.

Locul meu corespunde cu parcela Nr. 1 din planul de expropriere întocmit de Serviciul județean de Drumuri Putna.

Declar că convin la vânzarea suprafeței arătate mai sus cu prețul de lei 50.000 pe Ha. ceea ce revine suma de lei 5.775 (cinci mii șapte sute șaptezeci și cinci).⁷

La 12 februarie 1934, Cristea Daniel repeta „oferta cu privire la locul din moșia Bizighești, pe care s'a făcut drumul de racordare a șoselei Tecuci - Panciu, pe lângă monumentul Victoriei, rugându-vă să mi se achite costul de lei 5.775 - Valoarea acestui loc, cunoscând că în ce mă privește taxele și cheltuețele ce vor urma cu actul de vânzare - cumpărare să fie suportat de subsemnatul.”⁸

Prefectura aprobă cererea de achitare a sumei mai sus - amintită, dar plata urma să se facă din „disponibilul bugetului 1934 - 1935”.⁹ De asemenea, i s-a eliberat și un certificat conform căruia i se aproba acestuia suma de 5.775 lei pentru suprafața de 1.155 mp. vândută pentru locul monumentului. Suma convenită s-a aprobat prin decizia Delegației Consiliului Județean „Nr. 17 din 8 Martie 1934”.¹⁰

În data de 14 februarie 1934, Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor. anunța Prefectura că a aprobat „instalarea „Monumentului Victoriei” pe zona șoselei naționale Nr. 2, în km. 218 + 964, la intersecția cu șoseaua județeană Șușița - Panciu. Aprobarea s'a dat cu scutire de chirie”¹¹, cu care ocazie a fost trimis și contractul pentru a fi semnat.

⁷ *Ibidem*, f. 13.

⁸ *Ibidem*, dosar nr. 106 / 1934, f. 42.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ *Ibidem*, f. 23 verso.

¹¹ *Ibidem*, f. 2.

Același minister a mai trimis Prefecturii, la 21 martie 1934, o dată cu aprobarea contractului și schița de plan a terenului pe care trebuia ridicat monumentul.¹²

În data de 5 septembrie 1934, prefectul înainta Ministerului de Interne o Adresă prin care se comunica precum că Pamfil Șeicaru îl anunțase că la 20 septembrie „*Majestatea Sa Regele va onora cu prezența sa, dezvelirea monumentului Victoriei de la Mărășești de la km. 215 pe șoseaua Focșani - Mărășești.*

Prin raport deosebit v'am înaintat astăzi programul întocmit și vă rugăm a ne transmite de urgență îndrumările ce credeți, precum și fondurile necesare pregătirii acestei solemnități.”¹³

Adresa fusese însoțită și de programul după care trebuia să se desfășoare acțiunea din 20 septembrie 1934, de inaugurare a monumentului „*Victoriei*”:

„Programul ce ni s'a fixat și ni s'a comunicat este următorul:

În ziua de 20 septembrie - la orele 11 - trenul regal va sosi în gara Mărășești - unde vor fi de față autoritățile județene, militare și a comunei Mărășești.

La orele 11.30 - Majestatea Sa Regele va sosi cu automobilul la locul monumentului ce se află situat la intersecția șoselei naționale Focșani - Mărășești cu Soveja - Cosmești.

La ora 11.30 - Rugăciunea sunată de trompeții regimentelor.

-, - 11.40 - Serviciul divin.

-, - 1 - 1.40 - Cuvântările.

La orele 1.45 plecarea Majestății Sale Regelui și a invitaților cu automobilul la Focșani, unde va avea loc între orele 2 - 3 un banchet de 250 de tacâmuri în sala Teatrului orășenesc.

În acest timp, pe câmpul monumentului va avea loc o masă populară.

La orele 3.30 Majestatea Sa Regele va părăsi orașul cu trenul regal.

După această oră D-l Ministru Anghelescu cu autoritățile județene va vizita parte din școlile județene.

¹² *Ibidem*, f. 3.

¹³ *Ibidem*, dosar nr. 111 / 1934, f. 107.

Acesta este programul în linii generale ce ni s'a comunicat de către D-l Pamfil Șeicaru.

Cum această solemnitate presează de urgență o pregătire demnă și o organizare a întregii serbări și cum Prefectura este într'o stare financiară cu totul precară, vă rugăm călduros Domnule Ministru, a ne acorda un ajutor de 200.000 lei, în același timp a interveni la Ministerul Comunicațiilor ca să aprobe chiar astăzi fondurile cerute prin raportul nostru din data de 4 septembrie 1934 necesar amenajării șoselei naționale Focșani - Mărășești și străzilor din orașul Focșani.”¹⁴

La 13 septembrie 1934, Ministerul de Interne trimite o telegramă Prefecturii în care se comunica precum că nu poate acorda nici un ajutor bănesc, deci Prefectura să organizeze serbarea cu mijloacele ei proprii. Cu această ocazie, s-au contramandat banchetul și praznicul, urmând a se întocmi un nou program de desfășurare a acțiunii care va fi transmis ulterior.¹⁵

Prefectul, în această situație, a trimis forurilor superioare și locale: Parlamentului, comandantului Diviziei 6, Primarilor din Focșani, Odobești, Mărășești, Panciu, Inspectoratului Școlar Județean, Prim - Procurorului, Chestorului ș.a.¹⁶, o invitație prin care erau convocați să participe la o întrunire în localul Prefecturii, în ziua de 11 septembrie 1934, ca împreună să ia măsurile necesare și care le revin din programul acțiunii, pentru ca solemnitatea din 20 septembrie 1934 să fie bine pregătită, mai ales că se desfășura în prezența Regelui.¹⁷

La 10 septembrie, a fost înaintată o Adresă către arhitectul județului Putna, Frederick Hamel, care pentru buna desfășurare a acțiunii trebuia să „întocmească urgent proiecte și devise corespunzătoare pentru tribunele necesare Familiei Regale și invitațiilor și pentru un arc de triumf ce urma să se construiască în

¹⁴ *Ibidem*, dosar nr. 74 / 1934, f. 1.

¹⁵ *Ibidem*, f. 80.

¹⁶ *Ibidem*, f. 3.

¹⁷ *Ibidem*, f. 2.

12 exemplare”¹⁸, având ca termen de finalizare data de 17 septembrie 1934.

Pentru că la inaugurarea monumentului trebuiau să participe cât mai mulți locuitori ai județului (elevi și săteni din Odobești, Focșani, Bâlca și Halta Negri), prefectul a solicitat, printr-o telegramă, Direcției generale a C.F.R. - București să asigure transportul acestora cu ajutorul a 40 de vagoane.¹⁹

În perioada ce a urmat, până la 20 septembrie, Prefectura s-a preocupat în continuare de buna organizare a evenimentului, așa cum se poate constata și din telegrama trimisă Ministerului de Interne prin care îi solocita aprobarea sumelor necesare, mai ales că deja se luaseră măsuri pentru amenajarea șoselei Focșani - Mărășești, precum și a celorlalte construcții.²⁰

De asemenea, s-a atenționat, tot printr-o telegramă, și Ministerul Apărării Naționale în vederea dispozițiilor și mijloacelor pe care acesta trebuia să le pună la dispoziția Prefecturii, căreia îi erau necesare pentru construirea tribunelor și a pavoazărilor.²¹

La 13 septembrie 1934, comandantului Diviziei a VI-a din Focșani i se înainta o Adresă cu rugămintea ca acesta să „binevoiască a dispune să se pună la dispoziția Serviciului tehnic un număr de 100 soldați”²² care să ajute la amenajarea șoselei Focșani - Mărășești.

La inaugurarea monumentului „Biruinței” a fost invitat să participe și Episcopul Triteanu al Romanului²³, care a acceptat invitația.

La 13 septembrie 1934, prefectul înainta prim - pretorilor, comandantului Legiunii de Jandarmi, primarilor, preoților și învățătorilor invitația ca aceștia să ia toate măsurile necesare: „Pentru a da o cât mai mare strălucire acestei înălțătoare serbări naționale, onorată de prezența iubitului nostru suveran, adresăm o călduroasă

¹⁸ *Ibidem*, f. 4.

¹⁹ *Ibidem*, f. 5.

²⁰ *Ibidem*, f. 7.

²¹ *Ibidem*, f. 9.

²² *Ibidem*, f. 10.

²³ *Ibidem*, f. 13.

chemare tuturor autorităților și întregii populații din județ, pentru ca în ziua aceea să participe dela mic la mare la inaugurarea monumentului „Biruinței”...

Primarii și consilierii vor fi cu toți prezenți la locul indicat cu delegații numeroase de săteni, îmbrăcați în costume de sărbătoare.

Delegații din satele de pe Valea Milcovului, din Vrancea și de pe Valea Șușiței vor veni pe cât posibil călări, având harnașamentul prezentabil.

Învățătorii să vină cu elevii îmbrăcați în costume naționale.

Pădurarii să fie în uniforme și călări. Se vor aduce buciumași, tarafe de lăutari.

Pe drumul Tișița - Panciu tineri călăreți în costume naționale locale.

Se recomandă populației să ia parte la solemnitate.”²⁴

Primarului orașului Focșani i se cerea, la 14 septembrie 1934, ca să acorde „tot sprijinul

D-voastră, punând la dispoziție chiar de mâine dimineață 15 septembrie a.c.:

1) Materialul tribunelor ce Primăria posedă în vederea serbărilor naționale.

2) Stâlpii și plăcile decorative.

3) Steagurile.

4) Câți-vu maiștri lemnari și un supraveghetor care să instaleze aceste materiale la locul serbării.”²⁵

De asemenea, i s-a solicitat șefului mecanic al Prefecturii Putna, N. Stoian, ca „începând chiar de azi [14 septembrie 1934 - n.n.], împreună cu ajutoarele Bucur și mecanicul de la Tribunal, veși fi continuu la dispoziția D-lui Arhitect Hamel pentru lucrările de pregătirea serbării de la 20 septembrie a.c.”²⁶

S-a apelat și la sprijinul dirigintelui Oficiului Poștal din Focșani, care era rugat să pună la dispoziție: „6 lucrători specialiști,

²⁴ *Ibidem*, f. 15.

²⁵ *Ibidem*, f. 24.

²⁶ *Ibidem*, f. 23.

scările necesare, unelte pentru gropi (stânci și lopeți), cca 1.000 m liniari sârmă pentru ghirlande”²⁷, materiale care se returnau Oficiului imediat după terminarea solemnității.

Dirigintele Oficiului a răspuns cererii Prefecturii că poate să predea doar „8 (opt) razuri și 3 (trei) lopeți” deoarece „restul materialelor și personal nu avem disponibil întrucât au fost predate Societății de Telefoane în anul 1931”.²⁸

În Adresa trimisă comandantului Diviziei a VI-a din Focșani se solicita „10 maiștri lemnari cu sculele necesare, 10 soldați de ajutor și 2 căruțe pentru construirea tribunelor regale și oficiale”.²⁹

Tot în aceeași Adresă, comandantul era rugat să ordone regimentelor care dispun de material lemnos să trimită pe șantierul de la Tișița „10 mc. de dulapi pentru estrade și 10 mc. de grinzi”.³⁰

Inginerul Iosipescu, șeful Serviciului Tehnic al Prefecturii Putna, a fost atenționat de către Ministerul Apărării Naționale că în programul manifestării figura și vizitarea Câmpului de luptă de la Mărășești de către rege, de aceea trebuia să ia toate măsurile pentru a se amenaja drumurile din zonă și „îndeosebi șoseaua Tișița și șoseaua Viilor - noi”.³¹

Pentru a fi mai mult spațiu unde să se așeze populația prezentă la manifestare, s-a luat legătura cu Cristea Daniel, căruia printr-o Adresă i se făcea „un apel călduros de a ne pune la dispoziție o magazie din acele ce aveți pe vechiul șantier al fabricii Tișița, unde să poată lucra maiștri tribuna regală. De asemenea vă rog a admite staționarea mulțimei pe miriștea din spatele monumentului, iar în caz de ploaie să adăpostim școlarii în celelalte magazine în care scop, vom lua măsuri de curățirea lor”.³²

La această sărbătoare au fost invitați prefectul de Tecuci împreună cu primarul orașului, cu care prilej au fost rugați „să ne

²⁷ Ibidem, f. 25.

²⁸ Ibidem, f. 26.

²⁹ Ibidem, f. 27.

³⁰ Ibidem.

³¹ Ibidem, f. 28.

³² Ibidem, f. 29.

acordați tot sprijinul Dvs. împrumutându-ne pentru acea zi stâlpii decorativi, placardele și steagurile, precum și cisternele de apă pentru a stropi porțiunea de șosea corespunzătoare și a asigura apa de băut pentru participanți”.³³

La 15 septembrie³⁴, Statul Major al Diviziei a 6-a, printr-o Adresă, ruga Prefectura Putna să facă invitații pentru autoritățile județene. La Adresa respectivă a fost anexat programul festivității și tabelul persoanelor invitate să participe la serbarea din ziua de 20 septembrie 1934: „ - Membrii Guvernului

- Domnii Mareșali Prezan și Averescu

- Patriarhul

- Mitropolitul Moldovei (Iași)

- Episcopul de Roman

- Clerul Județean Putna

- Șapte generali Inspectori de Armată

- Șeful Marelui Stat Major

- Patru Generali Comandanți de Corp de Armată

- Opt generali Comandanți de Divizii

- Șaizeci de Generali și Ofițeri Superiori, Șefi de Stat Major,

Comandanți de Unități pe timpul bătăliei dela Mărășești”.³⁵

Prefectura a tipărit programul sărbătorii, prin care cetățenii erau invitați la inaugurarea monumentului „Biruinței” de la Mărășești, precum și un afiș pentru invalizii de război prin care erau invitați să participe la sărbătoarea din 20 septembrie 1934, la care participa regele Carol al II-lea.³⁶

La acțiunea programată a fost invitată și Echipa Regală de Studenți aflată la cercetare în comuna Nereju, printr-o invitație adresată șefului echipei: „Vă rugăm să binevoiți a participa cu întreaga echipă de studenți și în același timp, facem un călduros apel la inițiativa și spiritul

³³ Ibidem, f. 19.

³⁴ Ibidem, f. 68.

³⁵ Ibidem, f. 71.

³⁶ Ibidem, f. 15.

D-voastră de organizare făcând ca locuitorii comunei Nereju, să se înfățișeze la serbare în chip deosebit, astfel ca defilarea ce o vor face în fața suveranului să reprezinte în chip simbolic satul cu preocupările locale, datini, etc.

Veți aduce cu D-voastră câți mai mulți locuitori călărești și pedestrași, buciumași, toți îmbrăcați în frumoase costume naționale.

În această privință vă rugăm a lua contact și cu autoritățile locale, văzând ordinele ce la au.

Sperăm ca echipa Regulă a studenților să fie remarcată în mod special de către Majestatea Sa Regele și înalții demnitari.”³⁷

Comandantului Legiunii de Jandarmi Putna i se cerea, de către prefect, să dea ordin la toate secțiile și șefilor de post să îndemne populația să participe la serbare și de asemenea să vegheze la ordine și disciplină în timpul acțiunii, ținând oamenii grupați.³⁸

Pentru menținerea ordinii, la 17 septembrie 1934, Divizia a 6-a se adresa chestorului de poliție anunțându-l că „...în ziua de 20 Septembrie ora 10 va avea loc festivitatea inaugurării „Monumentului Victoriei”...

Festivitatea va avea loc în prezența M.S. Regelui, a reprezentanților guvernului, armatei și a autorităților județene.”³⁹

Adresa către chestor a fost însoțită de „Programul festivității inaugurării „Monumentului Victoriei” dela Mărășești. 20 septembrie 1934” care cuprindea pe puncte întreaga desfășurare a evenimentului:

„1.- Descinderea M.S.Regelui în gara Mărășești
ora 10. Primirea oficialilor:

asistă - Guvernul și Domniile Mareșali;

- Primarul orașului oferă pâine și sare;

- Raportul Comandantului Corpului V Armată;

- Trecerea în revistă a Companiei de onoare.

2.- Deplasarea în automobile la monument.

3.- La „Monumentul Victoriei”

- Comandantul Diviziei 6-a dă raportul;

³⁷ Ibidem, f. 22.

³⁸ Ibidem, f. 31.

³⁹ A. N. Vn., fond Poliția Orașului Focșani, dosar nr. 3 / 1934, f. 82.

- M.S.Regele trece în revistă delegațiile, drapelele și trupele;
- Serviciul religios;
- Comandanții de regimente sau în lipsa lor cei prezenți cari au luat parte la bătălia dela Mărășești vor cita:
 - data intrării în luptă;
 - numele ofițerilor morți pe câmpul de luptă;
 - numele și pe grade morții din trupă;
 - Gorniștii vor cânta pentru rugăciune;
 - M. S. Regele desvelește monumentul;
 - Cuvântul D-lui Pamfil Șeicaru care predă monumentul Prefectului și Ministerului Apărării Naționale;
 - Cuvântul Prefectului de Județ;
 - Cuvântul unui delegat al Uniunii Ofițerilor în rezervă, care a luat parte la luptele dela Mărășești;
 - Cuvântul D-lui Ministru al Apărării Naționale;
- Cuvântul Domnului Prim Ministru;
- Cuvântul M. S. Regelui;
- Defilarea;
- Delegațiile;
- Drapelele;
- Trupele;
- 4.- Vizitarea Câmpului de luptă;
- 5.- Plecarea M. S. Regelui din gara Mărășești. Vor asista toți cei cari au fost prezenți la sosire.
- 6.- Ținuta
 - a) Ofițerii activi cu și fără trupă de serviciu în kaki (cisme, sabie, mănuși roșii, leduncă, placă decorații comandorii).
 - b) Ofițerii de rezervă în ținută militară pe care o posedă cu toate decorațiile; în lipsă haine negre.
 - c) Civillii: haine negre, pălărie tare.⁴⁰

La 18 septembrie s-a trimis o Adresă colonelului Nadolu, comandantul Cohortei de Cercetași, căruia i se comunica „să fie

⁴⁰ Ibidem, f. 83.

prezent la serbare cu formațiuni de cercetași și cercetașe din județul Putna".⁴¹

La 19 septembrie, primarul comunei Mărășești era încunoștiințat că Regele nu va descinde în Gara Mărășești, ci va fi primit la locul indicat, cu același ceremonial, deci obligația primarului era să rostească un cuvânt de bun venit și să prezinte Majestății Sale tradiționala pâine și sare.⁴²

S-a avut în vedere și participarea preoților la această acțiune așa cum reiese din Adresa trimisă Primăriei Focșani de către protoiereul județului, prin care anunța „*că pentru serviciul religios ce va oficia monumentul „Biruinței”...am delegat, spre a da răspunsurile liturgice corul catedralei orașului*”.⁴³

Primăria orașului Focșani a lansat cu această ocazie un Apel prin care chema cetățenii orașului să participe la această manifestație:

„Cetățeni,

Joi 20 Septembrie a.c. se inaugurează monumentul Biruinței ridicat la întretărirea șoselei naționale cu șoseaua ce duce spre Panciu.

Această solemnitate se va desfășura în prezența M. S. Carol II a înaltului guvern și al d-lor mareșali.

Cetățeni,

Să ieșim cu mic cu mare în întâmpinarea regelui tuturor Românilor, simbolul și nădejdea neclintită a consolidării unității naționale și a propășirii neamului românesc.

Veniți cu toții la locul sfânt al jertfelor, locul biruinței s'aducem prinosul de recunoștință eroilor, făuritorilor României Mari.

Transportul publicului se va face cu căile ferate gratuit. Plecarea la gara Focșani, Joi 20 Septembrie a.c. ora 8.

La înapoere trenul va pleca din dreptul cantonului ora 14,30.

Președintele Comisiei Interimare Focșani

⁴¹ A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 74 / 1934, f. 44.

⁴² *Ibidem*, f. 62.

⁴³ A. N. Vn., fond Primăria Orașului Focșani, dosar nr. 112 / 1934, f. 133.

17 Septembrie 1934.”⁴⁴

La deschidere, prefectul trebuia să țină o cuvântare care trebuia aprobată de către ministrul Armatei, drept pentru care, la 15 septembrie, acesta a trimis Ministerului Apărării Naționale textul discursului său, precum și pe cel al primarului din Mărășești.⁴⁵

În cuvântarea sa, prefectul Vasile I. Țiroiu, a scos în evidență eroismul și spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă ostașii români în bătălia de la Mărășești, care vor rămâne o pildă eternă pentru generațiile care vin și ca semn al recunoștinței s-a ridicat monumentul „Biruinței”:

„Sire,

Pe locurile unde acum șaptesprezece ani, a venit furtuna năprasnică a războiului și pe câmpia unde atunci obuzele au răsculat pământul, stropind cu sânge, se întinde aripa binefăcătoare a Păcii și flutură flamuri și steaguri de sărbătoare.

Aici pe valea Siretului, sub umbra Măgurii, la poalele Vrâncii pe colinele cu vii și pomi unde atunci a clocotit și a șuerat glasul morții, domnește astăzi liniștea și munca creatoare stăpânește din zori și până în noapte.

Călătorul ce trece, nu bănuiește că această câmpie a Mărășeștiului înverzește și aurită de lauri și holde, păstrează în sânul ei ca într-un tezaur casele eroilor de atunci.

Nu bănuiește nici trecătorul, nici străinul și mâine nu va bănuși nici generația nouă ce răsare și crește după porunca vremii, că aici odată, Oastea Marelui Rege Ferdinand I a scris cu sângele ei cea mai sublimă pagină de istorie a acestui popor.

Cei ce au luptat și cei ce au fost martorii acelei tragedii, vor păși mai curând sau mai târziu, din colo de viață.

Și atunci nu va mai fi cine să povestească celor ce n’au fost aici și nici celor ce vin, despre apriga jertfă cu care la Mărășești, s’a pecelluit ființa României Mari.

⁴⁴ *Ibidem*, f. 131.

⁴⁵ A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 74 / 1934, f. 34.

De aceea, pentru amintirea celor ce au murit aici pentru Țară și pentru Tron, pentru înălțarea sufletească a celor ce vin , și ca un semn al recunoștinței noastre, se ridică în acest loc la răscrucea drumurilor de țară, din inițiativa unui om de inimă și a unui suflet de erou, acest monument al „Biruinței”.

El ni-l încredințează astăzi în bronz și în piatră, iar noi ne legăm în fața Majestății Voastre, să facem din el imagină vie a vitejiei celor ce au căzut, simbol al recunoștinței celor ce au rămas pildă eternă pentru cei ce vor veni după noi.

Vor trece anii ca valurile râului și în mijlocul ogoarelor, acest monument va străjui mereu viața de pace și înfrățirea pe care ne-am asigurat-o luptătorii dela 1917.

Sub cârmuirea înțeleaptă și rodnică a Majestății Voastre acest monument al Biruinții de războiu, va privi mereu plugarii aplecați peste brazdă, înfățișându-li-se la monumentul Biruinții idei de muncă, de ordine și de pace.

Dar dacă soarta va încerca din nou Țara aceasta, dacă potrivnicii numelui ei cu oști ar veni vreodată din nou să-i încalce pământul, atunci Majestate,

*„Ridică-te mândru și nu Te îngrijora
Căci inima noastră e inima Ta!”*

Așa cum Ștefan Vodă suind pe apa Putnei, amărât și singuratic a găsit în Vrancea sufletul babei Vrâncioaia și brațele de luptă ale feciorilor ei, la fel și Majestatea Voastră, când Patria va fi în cumpănă, veți găsi, ori când, ori cum, pe plaiurile Vrancei și pe văile apelor Putnei, viteji, cari până la unul să moară pentru Tron și pentru Țară.”⁴⁶

Sărbătoarea din 20 septembrie 1934 a fost deosebită, încărcată de solemnitate și emoție, așa cum de altfel remarca și prefectul Vasile I. Țiroiu * în discursul său, având în vedere că la această manifestare

⁴⁶ *Ibidem*, f. 72 - 74.

* **Vasile Țiroiu** (1890 - 1976) s-a născut la Bolotești, județul Vrancea. După școala primară își continuă studiile liceale la Liceul Internat „C. Negruzzî” din Iași (1901 - 1909). Studii universitare în București unde obține licența în Drept. Participă la campania din 1913. Între 1914 - 1916 magistrat la

au fost prezenți: regele Carol al II-lea, Mihai, Mare Voievod de Alba-Iulia, mareșalul Alexandru Averescu și mitropolitul Moldovei.

Toată această acțiune organizată cu prilejul inaugurării monumentului de la Tișița, a necesitat eforturi materiale mari, care au fost suportate de către Prefectură. Acest lucru l-a determinat pe prefect să trimită o Adresă comandantului Diviziei a VI-a, solicitându-i un ajutor bănesc: *„Cu toată străduința de a face cele mai mari economii în pregătirea serbării inaugurării monumentului „Biruinței” dela Mărășești, totuși cheltuielile s’au ridicat la suma de 29.483 lei.*

Din această sumă, pe care Prefectura trebuie să o achite neîntârziat diverșilor furnizori și lucrători, vă rugăm călduros a suporta și D-voastră o cotă de cel puțin 10.000 lei, ținând seama că această serbare a fost în primul rând a armatei căreia i-a revenit ca atare omagiile pentru strălucita ei reușire.”⁴⁷

La 29 septembrie 1934, comandantul Diviziei a VI-a, generalul Păltineanu, a răspuns prefectului că nu poate da nici un ajutor bănesc deoarece nu dispune de fonduri, iar sărbătoarea a fost una națională, la care au participat reprezentanți ai guvernului, ai populației civile, ai armatei. Ajutorul îl va da în numele său personal.⁴⁸

Pentru a putea fi bine păzit și supravegheat monumentul, dar și porțiunea de șosea din jurul acestuia, prefectul a avut inițiativa înființării unui canton în apropierea monumentului, în care să se instaleze un cantonier. În acest scop, s-a adresat ministrului

Moinești. Participă la Războiul de Reîntregire a Neamului, fiind demobilizat în martie 1918. Între 5 martie - 24 noiembrie 1918 șef de cabinet la Ministerul Instrucțiunii Publice unde Simion Mehedinți era ministru. În 1920 se stabilește la Bolotești. Între 1923 - 1936 este vicepreședinte la Camera Agricolă Putna. În 1926 și 1929 activează ca primar în comuna Bolotești. 1929 - 1933 este administrator la Casa de Credit a Agriculturii din județul Putna. Între 1934 - 1937 prefect al județului. Între 1945 - 1947 deputat de Putna. În 1947 - președinte al Casei de Depuneri și Consemnațiuni București. Între 1949 - 1957 (când se pensionează) lucrează ca mic funcționar la o firmă de construcții din București.

⁴⁷ *Ibidem*, f. 83.

⁴⁸ *Ibidem*, f. 84.

Comunicațiilor Richard Franasovici, la 4 octombrie 1934, cu rugămintea de a înființa acest canton, dar întrucât în „*regiune lipsește apa cu desăvârșire, la acest canton este absolut indispensabil să se construiască o fântână.*

*Pentru îndeplinirea acesteia, vă rugăm călduros Domnule Ministru, a ne acorda un ajutor de lei 150.000 pentru construcția cantonului și 30.000 lei pentru construirea fântânii.*⁴⁹

În același timp, s-a adresat și inițiatorului acestui monument - Pamfil Șecaru - prin actul ce poartă data tot de 4 octombrie 1934, în care se specifică precum că: „*În ziua de 20 septembrie a.c., cu prilejul inugurării dela Mărășești, a monumentului „Biruinței”, ridicat prin râvna și obolul Domniei voastre, ne-ați făgăduit punând stăruință, ca în apropierea acestui semn de proslăvire a Eroilor, căzuți pentru „Întregire” să se clădească un canton și să se facă o fântână.*

Este momentul să vă reamintim, că în acest scop...am cerut Domnului Ministru al Comunicațiilor să ne dea cuvenita aprobare, acordându-ne un ajutor de 150.000 lei pentru canton și 30.000 lei pentru fântână.

Facem din nou apel la sprijinul Domnieivoastre pentru această înfăptuire, atât de utilă, rugându-vă a interveni în acest scop.”⁵⁰

În data de 24 noiembrie 1934, Cristea Daniel, printr-o Adresă către Prefectură, solicita „*să bine voiți a dispune ordonanțarea sumei de lei 5.775 costul a 1.000 m. loc din moșia mea Bizighești pe care sa ridicat statuia „Victoria”.*”⁵¹

De asemenea. actul de vânzare - cumpărare a terenului respectiv trebuia autentificat de Tribunal. Abia în anul 1935, prefectul se adresa avocatului județului Putna, Emil Constantinescu, cu rugămintea ca acesta să prezinte Tribunalului spre autentificare actul mai sus - menționat.⁵²

⁴⁹ *Ibidem*, f. 86.

⁵⁰ *Ibidem*, f. 87.

⁵¹ *Ibidem*, dosar nr. 106 / 1934, f. 42.

⁵² *Ibidem*, dosar nr. 114 / 1935, f. 1.

După șase ani de la inaugurare statuia „Victoriei” necesita unele reparații, așa cum s-a consemnat în Adresa din 24 iunie 1940, trimisă de Primăria din Mărășești, Prefecturii Putna, prin care se înainta alăturat „Proiectul pentru lucrările de reparație a monumentului „Victoria” situat pe teritoriul comunei Făurei la intersecția drumului național Nr. 2 cu șoseaua Cosmești, Țișița, Panciu”⁵³, în copie întrucât proiectul original fusese trimis încă din 4 septembrie 1939 la Ținutul Dunărea de Jos de la Galați.

La 20 iulie 1940, Prefectura se adresa „Excelenței Sale Domnului Rezident regal al Ținutului Dunărea de Jos - Galați” căruia îi înainta și „un borderou cuprinzând piesele proiectului pentru lucrările de reparație a monumentului „Victoria”...întocmit de Serviciul Tehnic județean rugându-vă să binevoiți a aproba ca din bugetul acestui Ținut, să se dea suma necesară reparării acestui Monument, care se dăruiește în văzul lumii”⁵⁴.

Borderoul cuprindea și un memoriu în care se explica și motiva necesitatea acestor reparații: „Pedestalul monumentului îmbrăcat cu o piatră calcară gelivă din cauza intemperiilor a început a se dezagrega - și pe lângă că dă un aspect urât priveliștei, dar totodată expune bronzul de a se prăbuși.

Pentru remedierea și preîntâmpinarea unei prăbușiri a bronzului am întocmit alăturat proiectul în valoare după deviz de lei 68.000 - ce cuprinde demontarea îmbrăcămintei soclului din piatră naturală, ridicarea statuei de bronz, susținerea și reșezarea pe soclul monumentului, -îmbrăcarea soclului cu o placă de beton armat, tencuită cu mozaic, șlefuită și buceardată, - imitând piatra naturală.

Construirea împrejmuirii monumentului cu bordură din beton și grilaj de fier, - repararea și vâpsirea împrejmuirii parcului.

Lucrarea este prevăzută în programul de lucrări al anului...dar s'a alocat numai suma de lei 20.000, care sumă este insuficientă și se cere avizarea și pentru diferența de 48.000 lei.

⁵³ Ibidem, dosar nr. 96 / 1940, f. 21.

⁵⁴ Ibidem, f. 23.

⁵⁵ Ibidem, f. 24.

Lucrarea este foarte urgentă, - astfel că s'a fixat termen de 30 zile pentru executare."⁵⁵

Proiectul era însoțit de caietul de sarcini în care s-au înserat toate lucrările de reparații precum și costurile acestora.

Lucrările de reparații au tergiversat, așa cum se consemnează în Adresa primarului comunei Făurei care răspundea Prefecturii că pe teritoriul acesteia nu mai existau cimitire de eroi, ci numai monumentul „Victoriei”, „care are nevoie de reparație și se va lua măsuri să se facă prin colectă publică”.⁵⁶

Dintr-o altă Adresă trimisă la 9 octombrie 1942, către primarul comunei Făurei, aflăm că acesta era invitat „a lua măsuri să dreseze procesul verbal de reparațiunile ce are nevoie monumentul „Victoriei” să intervină la serviciul tehnic județean, pentru facerea devizului, iar pentru fondurile necesare să se adreseze Așezământului Național Regina Maria pentru Cultul Eroilor”.⁵⁷ În concluzie, conform Adresei, reparațiile nu fuseseră executate nici în anul 1942.

Monumentul cunoscut sub numele de monumentul „Biruinței” sau al „Victoriei” a fost inițial amplasat, așa cum consemnează documentele, într-un rondou la încrucișarea DN Focșani - Mărășești - Bacău cu DJ ce urcă la Panciu, la km. 198.2, locul pe unde se intră în zona în care s-a desfășurat una din cele mai importante și decisive bătălii din vara anului 1917, cea de la Mărășești.

În anul 1988, când s-au desfășurat lucrările de sistematizare și modernizare a DE 85, statuia a fost mutată din mijlocul intersecției pe laterala nord - vestică a șoselei, într-un spațiu special amenajat, sub o arcadă din beton.

Monumentul „Victoriei” a fost realizat de către sculptorul Oscar Han, care a donat-o județului, drept pentru care a primit titlul

⁵⁶ *Ibidem*, dosar 264 / 1942, f. 298.

⁵⁷ *Ibidem*, f. 299.

* **Oscar Han** (1891 - 1976) - autor, monograf și sculptor român. A studiat la Academia de Arte Frumoase din București, în atelierul lui Dimitrie Paciurea. A făcut parte din „Grupul celor patru”. În portretele sale a transpus plastic valori ale portretului fizic și moral al personalității respective: Eminescu, 256 <http://cimec.ro> / <http://muzeulvrancei.ro>

de Cetățean de onoare al orașului Mărășești. Prin acest monument, așa cum de fapt a mărturisit, a dorit să cinstească memoria celor pieriți în lupte printr-un sentiment pios.

Monumentul ne prezintă statuia unei femei cu veșmânt drapat, ținând în cele două mâini sabia ridicată deasupra capului, gata oricând să lovească în vrăjmașii care i-ar ataca țara. Personajul respectiv simbolizează, în realitate, patria și victoria repurtată în Războiul de Reîntregire. Statuia turnată în bronz, înaltă de 2.50 m., se înalță maiestuos pe un soclu din beton placat cu piatră. Soclul cu înălțimea de 5,30 m. se prezintă sub forma unui trunchi de piramidă, pe care, în partea superioară, s-a amplasat o placă de marmură pe care s-a inscripționat deviza „*Pe aici nu se trece!*”

În jurul monumentului s-a amenajat un spațiu dalat cu plăci din piatră la care se accede pe trepte din beton placate cu piatră. În spatele monumentului, pe parapetul din beton placat cu aceleași dale din piatră, se află montate două plăci cu următoarele inscripții: „*De dincolo de viață fulgera porunca lor. Iubirea de patrie*” - cuvintele regelui Carol al II-lea, iar pe cea de a doua s-au înscris cuvintele lui Pamfil Șeicaru „*Umbrelor sacre închinarea noastră*”.

În spate și pe laterale, monumentul este încadrat de piloni paralelipipedici din beton, placați cu piatră, prinși între ei cu lanțuri din fier.

Monumentul „Victoriei” de la Tișița va aminti tuturor celor care trec pe lângă el de eroismul și spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă ostașii români în marile bătălii ale Războiului Reîntregirii și, mai ales, de legendara expresie care s-a născut în timpul luptelor că „*Pe aici nu se trece!*”.